

K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepod.

Nr. 62 5. sierpnia 1944 W.P. Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

1. VIII. Premier Mikołajczyk odbył rozmowy z amb. Clarkiem i specjalnym wysłannikiem amer. Harrimanem. 2. VIII. prem. Mikołajczyk konferował z Mokotowem.

Gen. Anders został odznaczony Legią Zasługi przez gen. Dovers'a zastępcę głównodowod. w basenie M. Śródziemnego, w obecności gen. Aleksandra i innych najwyższych dowódców alianc.

Gen. Bór i gen. A.K. i reprezentant Rządu na Kraj oznajmili, iż A.K. przystąpiła 1. VIII. o godz. 17-tej do ataku na Warszawę. W okolicy Lublina toczyła walkę z Niemcami 9-ta dywizja piechoty, oraz 34. i 35 pułk piechoty.

7 lotników amer. zostało uratowanych przez pol. oddziały partyzantów i wróli do amer. baz lotniczych w Zw. Sow.

Trwająca od poniedziałku mobilizacja mężczyzn we Lwowie, przeprowadzana milicjantami, w formie branki, jest bezprawna. Polacy są wcielani do armii Berlinga. Wielu Ukraińców prosi o prawo wstąpienia do tej formacji, zamiast do czerwonej armii.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

2. VIII. Churchill przemawiał w Izbie Gmin. Stwierdził, iż wojska niem. i jap. ponoszą na wszystkich frontach nieustannie klęski, poczem omówił bliżej kampanię w Normandii. W Teheranie przyrzekliśmy Stalinowi rozpoczęcie inwazji na koniec maja lub na początek czerwca. Stalin zobowiązał się podjąć ofensywę całą siłą swojej armii. W okresie inwazji ogromna rola przypadła lotnictwu. W ciągu miesiąca pobudowane zostały w Normandii porty, wobec których nawet Dover wydaje się mały. Ostatnie wiadomości z Normandii są niezwykle optymistyczne. Gen. Eisenhower i gen. Montgomery stoją na czele armii o uzbrojeniu bez konkurencyjnym. Od ostatniego mego wystąpienia w Izbie nastąpiło polepszenie na wielu odcinkach, do najważniejszych należy poprawa stosunków między Komitetem gen. de Gaulle a Stanami Zjedn. O "latających bombach" powiedział Churchill: tonaż zrzuconego ładunku wyniósł 4 tys. ton, w tym samym czasie zrzucono na Niemcy 48 tys. ton bomb. Należy oczekiwać rychłego bombardowania Anglii

przy pomocy dalekonośnych pocisków rakietowych nie uchroni to jednak Niemców przez klęskę. Alianci znajdują się 6 kln. przed Florencją. Turcja zerwała stosunki gospodarcze i dyplomatyczne z Niemcami na podstawie traktatu przyjaźni z W. Brytanią. Gdyby Niemcy i Bułgaria zaatakowały Turcję, natychmiast W. Brytania i St. Zjednoczone udzielił jej pełnej pomocy. Bułgaria musi odcierpieć za zbrodnie, popełnione przez jej wojska okupacyjne w Grecji i w Jugosławii. Rumunia musi przyjąć sow. warunki pokojowe. Nie wynowikom jeszcze decydującego inicjatywy Rosji. Lwia część zasługi w osłabieniu sił niem. przypada na armię sow. Pozdrawiam marsz. Stalina, wielkiego wodza, wielkiego kraju. Być może, iż ofensywa sow. została ułatwiona przez kapralską strategię sierżanta Hitlera. "Militarni idioci" wśród aliantów nie mają wiele trudu z wykryciem niedostatków i błędów Hitlera. Skutkiem nich 10 dywizji niem. w Finlandii i 30 dywizji w północnej Lotwie i Estonii zostało odcięte. W. Brytania na traktat na lat 20 na Zw. Sow. i będzie nadal współpracę ze Sowieci kontynuowała. Rozwój wypadków na Dalekim Wschodzie spowodował upadek gabinetu Toja. osiągnięcia amer. są ogromne. Upadek Japonii nastąpi znacznie szybciej po zamianowaniu Hitlera niż to można oczekiwać. Polska. W obronie praw Polski przystąpiliśmy do wojny. Zarówno ja, jak i min. Eden, pracowaliśmy w ostatnich dniach do późnej nocy, aby doprowadzić do spotkania w Moskwie, na które Stalin się zgodził. W tych naszych wysiłkach pomagał nam mocno prez. Roosevelt, który jest jak wiadomo, niezwykle przyjaźnie usposobiony dla sprawy pol. Wojska sow., stojące dziś przed Warszawą niosą Polakom wolność, niepodległość, niezależność. Rosja pragnie, aby Polska była dla niej przyjaźnie usposobiona i uważamy to zażądanie, po zaatakowaniu Rosji przez Niemcy po przez Polskę za zupełnie zrozumiałe. Pragniemy zjednoczenia wszystkich Polaków, kilka dzielnych dywizji walozy na Zachodzie, a inne na wschodzie, aby się zjednoczyły. Dobrzeby było, aby się to stało w chwili, gdy Warszawa jest uwalniona.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHOD: Wojska amer. wzięły do niewoli w ciągu tygodnia 18 tys. jeńców. Amerykanie rozbili 7 dywizji i posunę-

li się o 56 km. l. VIII, zajęte zostało przez amer. Breccey oraz przekroczone została rzeka Selune. Zajęte zostały również Bony, Boccage i St. Pierre du Fresne. Wojska amer. dotarły do przedmieść Villiedieu. Wojska ang., które prowadzą natarcia z Caumont posuwały się w ciągu 24 godz. o 17 km. 2. VIII, wojska an. zajęły Pontorson i nacierają wzdłuż wybrzeży zatoki St. Molo ku miastu St. Molo, oraz na pld. zach. na Rennes. Natarcie wojsk ang. doprowadziło je 2. VIII. do przedmieść Viro. Równocześnie Amerykanie nacierają na Souleval, znajdując się 12 km. od Viro. Wjsilniczości i zorganizowany opór stawiają Niemcy na pld. od Caen. Ilość jeńców od początku inwazji wynosi 80 tys.

POZIUDNIE: Niemcy zgrupowali wokół Florencji 6 dywizji. Wojska nowozelandzkie zajęły stację kolejową 6 km. na pld. od Florencji. Wojska niem. w tym rejonie należą do wybojowych. Rozpoczęły one przeciwdziałanie, lecz zostały odparte. 2. VIII, alianci zajęli Castiglione 8 km. na wschód od Florencji, oraz w górze Monte Maggio.

WSCHÓD: Wojska sow. zajęły Werklany /Lodwa/ dotarły do zatoki ryskiej, odcinając w Estonii i Letwie 15 i 14 armię niem. w sile 25 dywizji. Zajęto Lowno, Kiejdany, Wołkowyski i Kalwarię. Walki wzdłuż kanału Augustowskiego i w kierunku na Tyłgę. Na pld. zach. od Siedlec zajęto Kakuszyn i 200 miejscowości. Wzięto 20. VII. generała niem. do niewoli. 2. VIII, zajęły wojska sow. Rzeszów. Hitler przeniósł swą główną kwaterę i z Instonburga /Prus. Wsch./ bardzo na zachód. Na pokładzie od Dniestru w rej. Mikołajów-Stryj toczą się gwałtowne walki. Wojska sow. znajdują się 3. VIII. o 1-2 km. od granicy Prus Wschodnich w rej. Bjdlan. Naprzeciw ujścia Sanu wojska sow. utworzyły na Wiśle przyczółek o podstawie 50 km. a głębokości 25 km.

FRONT Polski: W Warszawie L. K. walczą w zach. i północ. okręgach stolicy. Gnach minister, spr. zagr. został opanowany, podobnie do lny Mokotów, walki toczą się w rej. ogrodu saskiego. Gen. Bór dęca A. K. zażądał od rządu pol. w Londynie natychmiastowego dostarczenia sprzętu wojennego dla walczących oddziałów pol. Gen. Hammer przyznaje w radio niem., iż wojska niem. toczące z zewnątrz walkę z napierającymi z 3 stron oddziałami sow. wewnątrz stolicy muszą ciężko walczyć z oddziałami pol. Rząd Pol. w Lon-

dynie ogłosił, iż żołnierze A. K. - w pełnym unundurowaniu wojskowym, wzięci do niewoli muszą być traktowani jako żołnierze regularnej armii. Sprawy rozstrzeliwań będą bezwzględnie ukarani. Kurier, który kilka dni temu opuścił Warszawę zobrazował w Londynie dokładnie sytuację w stolicy Polski. Ewakuacja Niemców, która początkowo przebiegała spokojnie, w ostatnich dniach przybrała charakter panicznej ucieczki. Ludność Warszawy oklaskiwała uciekających Niemców. Stolica w wielkim spokoju oczekuje dalszego rozwoju wypadków. Wiadomości jakie nadchodzą z poza Wisły o walkach oddziałów pol. z Niemcami, napawają serca Warszawian dumą. Ludność Warszawy zdaje sobie doskonale sprawę, że w tej rozstrzygającej godzinie od jej postawy ogromnie dużo zależy.

DALEKI WSCHÓD: Wojska am. opanowały w całości wyspę Tinran z grupy wysp mariańskich. Wyspa Guan znajduje się w połowie w rękach amer. Na N. Gwinei Mac Arthur rozpoczął nowe natarcie zagrażające poważnie siłom jap. W Birmie straty Japończyków w ciągu całej dotychczasowej kampanii wynoszą dotąd 50 tys. zabitych.

IV. RÓŻNE.

Feldmarsz. v. Busch po otrzymaniu d. sji popeźnił samobójstwo. Resztowany został b. szef sztabu general. gen. Halder. D. N. B. podał 1. VIII. o wyznaczeniu nagrody 1 miliona marek za ujęcie b. burmistrza i gaulcitera Lipska a uczestnika zamachu na Hitlera dr. Carl Godelera.

Prasa szwedzka oczekuje po ustąpieniu prez. Finlandii Riti zgodnie z żądaniem sow. zawarcia w najbliższym czasie pokoju fin.-sow.

Pron. turecki zawiadomił Zgromadzenie Narodowe o zerwaniu stosunków gosp. i dypl. z Niemcami. Na Węgrzech oczekują dyktatury.

Z ostatniej chwili: Wojska ang. zajęły 3. VIII. Vire wojska an. Mortain. Odparto atak niem. w rej. Villers-Bocage. W Bretanii nastąpiło kompletne zakamienie armii niem. Wojska amer. zajęły Rennes i prą na Nantes i St. Nazaire. Walki na przedniosciach Dinant. Niemcy poddają się wielkimi grupami. Na fundusz prasowy złożono w zł: Ira 25, Czerwony 150, Mały Wojtek 15, Adam 1000 ark. pap. Duncio papier, Jasio papier.